

DEVĚT Z DESETI ZDRAVOTNÍKŮ ČELÍ NÁSILNÝM ÚTOKŮM PACIENTŮ

Tisková zpráva

Praha, 5. října 2016

Devadesát procent zdravotníků se stalo terčem útoku od pacientů nebo jejich doprovodu. S výhrůzkami a nadávkami se za jediný rok setkala 78 % zdravotníků, fyzické násilí zaznamenalo 23 % dotazovaných. Vyplývá to z unikátního výzkumu člena pracovní skupiny Aesculap Akademie Jaroslava Pekary, do kterého se během tří let zapojilo 896 respondentů z prostředí českého zdravotnictví.

Povolání všeobecné sestry, lékaře či záchranáře je rizikové. Častým důvodem je stále i rostoucí agresivita společnosti, což se projevuje u pacientů a jejich příbuzných. **„S tímto trendem je potřeba začít něco dělat, ale nejdříve je nutné ho detailně poznat. I proto vznikla moje studie,“** vysvětluje motivaci autor průzkumu Mgr. Jaroslav Pekara, Ph.D., člen Pracovní skupiny Aesculap Akademie Bezpečnost personálu. S násilím na pracovišti se nesetkala jen desetina zdravotníků. **„Pacientka se mnou vyrazila dveře kvůli tomu, že jsem jí chtěla zabránit v útěku ze sprchy,“** popisuje ve studii jeden ze svých negativních zážitků nejmenovaná všeobecná sestra s 12letou praxí. Fyzickému útoku čelilo během jednoho roku 206 zdravotníků z 900, přičemž 10 z nich bylo zraněno.

URÁŽKY A VYHROŽOVÁNÍ JSOU NA DENNÍM POŘÁDKU

Nejčastěji se však zdravotníci musejí bránit verbálním útokům. Agresivní nadávky a výhrůžky si vyslechlo 697 z celkového počtu 896 bez ohledu na to, zda byl zdravotníkem muž nebo žena. Dvě třetiny z nich byly napadeny samotným pacientem, ve zbylých případech se do zdravotníků slovně opřeli pacienti příbuzní. **„Řekl mi, abych se podívala na sebe, že jsem tlustá jako kráva,“** popisuje nepříjemnou scénu s chronicky nemocným pacientem z dialyzačního střediska všeobecná sestra s 22letou praxí. Stejně jako ona se s podobnými urážkami setká polovina sester přímo v nemocnici či ve zdravotnickém prostředí. Výjimkou ale nejsou ani útoky v bytech pacienta či na ulici, kde se odehrálo přes 35% všech incidentů. Verbálním útokům jsou ze všech zdravotníků nejvíce vystaveny sestry, s násilím se potkaly dvě třetiny z nich.

REAKCE ZDRAVOTNÍKŮ: OBRANA, UKLIDŇOVÁNÍ NEBO ÚTĚK

Při detailní analýze z průzkumu vyplynulo, že polovina zdravotníků reagovala na pacientovu agresivitu klidně a snažila se pacienta přesvědčit, aby přestal. Každý třetí zdravotník se bránil a každý pátý se pokusil utéci. Někteří berou útok za ponaučení do budoucna. **„Dneska už vím, že pacient asi neměl svůj den. Na dialýze jsou lidé hodně nemocní, čekají na transplantaci, umírají. Postupně mi dochází, že není možné odhadnout reakci pacientů,“** svěčila se sestra z dialyzačního střediska.

JAK NÁSILÍ PŘEDCHÁZET UČÍ SIMULAČNÍ KURZY A BRZY PŘIBUDOU TAKÉ SKRIPTA

Účinnou prevencí násilí je průběžné vzdělávání a sdílení zkušeností s lidmi, kteří násilné chování od pacientů zažili. „**Aesculap Akademie zahájila kurzy pro zdravotníky zaměřené na situace s násilnými pacienty již minulý rok. Výsledky studie ukazují, že naše rozhodnutí věnovat se právě tomuto fenoménu bylo správné a rozhodně budeme v kurzech pokračovat,**“ říká zástupce Aesculap Akademie MUDr. František Vojík. V kurzech se lektoři Aesculap Akademie soustředí především na chování a vystupování zdravotníků. Je to totiž nejvýznamnější aspekt předcházení vzniku krizové situace, kdy se zdravotníci učí nedat svým chováním agresorovi šanci vyhrtit situaci vedoucí až k fyzickému útoku. „**Hodně se inspirujeme u kolegů v Dánsku, kde mají systém prevence velmi propracovaný. Ve spolupráci s Aesculap Akademií chystáme unikátní skripta, která vychází právě z tzv. dánského modelu. V současné době také plánujeme názorný plakát o správné pacifikaci neklidného a násilného pacienta s přehledovými studiemi o prevenci úrazů při pacifikaci násilných pacientů určený přímo zdravotníkům**“ uzavírá Jaroslav Pekara.

GRAFICKÉ ZPRACOVÁNÍ VÝSLEDKŮ VÝZKUMU (PRO POUŽITÍ VIZ XLS PŘÍLOHA)

Graf č. 1: Reakce na fyzické násilí

201 respondentů (100 %), kteří zažili fyzické násilí. 5 respondentů (2,4 %) se snažilo útočnicka při fyzickém násilí bezprostředně uklidňovat, 6 respondentů (2,9 %) nedělalo nic, 90 respondentů (43,7 %) řeklo útočnickovi, ať přestane, 60 respondentů (29,1 %) se snažilo bránit a 40 respondentů (19,4 %) se snažilo utéct.

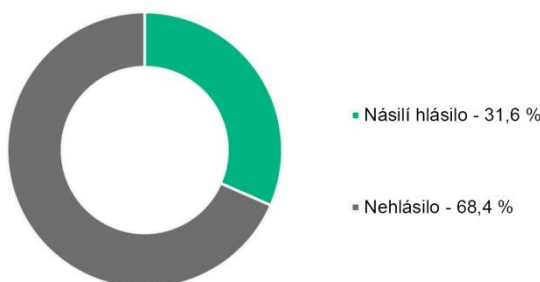
Reakce na fyzické násilí

Graf č. 2: Hlášení fyzického násilí

201 respondentů (100 %), kteří zažili fyzické násilí. 65 respondentů (32,3 %) fyzické násilí hlásilo, 136 respondentů (67,7 %) nikoliv.

Hlášení fyzického násilí

Graf č. 3: Komentáře respondentů

896 respondentů (100 % účastníků výzkumu), 33 respondentů (3,7 %) uvedlo v komentářích, že si za násilí mohou sami, 138 respondentů (15,4 %) uvedlo, že jim chybí vzdělávání v komunikaci, 142 respondentů (15,8 %) uvedlo, že neumí ovládat emoce, 106 respondentů (11,8 %) uvedlo, že se jejich zaměstnavatel v prevenci násilí nesnaží, 96 respondentů (10,7 %) uvedlo, že hlavní příčinou násilí je málo personálu a 381 (42,5 %) respondentů se ke komentáři nevyjádřila.

Komentáře respondentů

- Za násilí si mohou zranit sami - 3,7 %
- Zdravotníkům chybí vzdělávání v komunikaci - 15,4 %
- Zdravotníci neumějí zvládat emoce - 15,8 %
- Zaměstnavatel prevenci násilí věnuje málo - 11,8 %
- Hlavní příčinou násilí je málo personálu - 10,7 %
- Neuvedlo komentář - 42,5 %

Mgr. Jaroslav Pekara, Ph.D.

Vedoucí studijního oboru Zdravotnický záchranář na Vysoké škole zdravotnické
Člen Pracovní skupiny Aesculap Akademie Bezpečnost personálu
Member of European Violence in Psychiatry Research Group

Více o B. Braun

Koncern B. Braun působí na celosvětovém trhu přes 175 let a dnes patří k největším výrobcům zdravotnických produktů na světě. Hlavní sídlo je v německém Melsungenu, pobočky má v 62 zemích světa. Skupinu B. Braun CZ/SK tvoří B. Braun Medical (dodavatel zdravotnických prostředků), B. Braun Avitum (provozovatel dialyzačních středisek a nefrologických ambulancí) a Aesculap Akademie (mezinárodní vzdělávací instituce). Skupina B. Braun v České a Slovenské republice působí od roku 1993 a zaměstnává více než 600 lidí. Skupina B. Braun podporuje charitativní projekt B. Braun pro život, který podporuje vybrané neziskové organizace i jednotlivce. Patronem projektu je český paralympionik David Drahonínský.

Kontakt na Skupinu B. Braun CZ/SK

Lucie Kocourková | tisková mluvčí

Tel. +420-271 091 313 | Mobil +420-602 167 024 | lucie.kocourkova@bbraun.com

B. Braun Medical s.r.o. | V Parku 2335/20 | 148 00 Praha 4 | Česká republika

Tel. +420-271 091 111 | Fax +420-271 091 112 | info@bbraun.cz | www.bbraun.cz